

හතර වන ජාත්‍යන්තරයේ ජාත්‍යන්තර කම්මුවෙහි ප්‍රකාශනය

පෝර්ජ් එච්. ඩබ්ලූ. බුඡ් සඳහා රාජ්‍ය අවමංගලය සහ කතිපයාධිපතින්ගේ වතාවත්

The state funeral for George H. W. Bush and the ritual of oligarchy

2018 දෙසැම්බර් 6

විටු සුගිය සිකුරාදා අභාව්‍යාප්ති වූ හිටපු ජනාධිපති පෝර්ජ් එච්. ඩබ්ලූ. බුඡ් ඇමරිකානු මූල්‍ය ප්‍රහෘදය, බඳාදා දින, තම අවසන් සේවය පුද් කළේය. එක්සත් ජනපද-වීන වෙළඳ යුද්ධය මත උත්සුකයෙන්ද, ගෝලිය ආර්ථික පසු බැසීමක මත විය හැකි සංයුදා ද, ප්‍රන්සයේ මහජන කමිකරු පත්තික අරගල පැතිරයාමේ ඩිය ද මගින් අවුලතා ලද අගහරුවාදා ඩිය පෝර්ජ්ස් ඉන්ඩ්ස්ට්‍රියල් ඇවරෝජ් හි ඒකක 800 න් කඩා වැට්මෙන් යලි ප්‍රකාශි විම සඳහා අමතර පැය 24 ක් වෝල් එෂියට ලබා දෙමින්, ජනාධිපති බොනල්ඩ් ව්‍යුම්ප විසින් නිවියෝර්ක් කොටස වෙළඳපාල ප්‍රකාශන ජාතික ගෝක දිනය යනුවෙන් වසා දැමීමෙය.

වොෂින්ටන් සි සි හි ජාතිකදේවස්ථානයේ (නැෂනල් කැන්ඩ්බූල්හි) පැවැත්වූ බුඡ්ගේ අවමංගලය මෙහෙයට ව්‍යුම්ප සහ ජ්වත් ව සිටින සැම හිටපු ජනාධිපතියක මෙන්ම කොන්ග්‍රස් සහිකයින්, ගොබරල් නිලධාරීන්, විනිසුරුවරුන්, ජෙනරාල්වරුන් සහ සංගත ප්‍රධානීන් ඩිය ගනනක් සහභාගි වූහ. තම බිරිඳ බාර්බරා සහ වසර 60 ව පෙරාතුව ලිවිකේමියාවකින් මිය ඩිය ලදරු දියනිය වූ රොලින් සමග ස්වර්ගයෙහි දී යලි එක්වත තම ඩිය පිලිබඳ අනිවාර්යය නිගමනය ගැන සඳහන් කරමින් හිටපු ජනාධිපති පෝර්ජ් ඩබ්ලූ. බුඡ්ගේ වැදගම්මකට නැති කජාව මුදුන්පත් කරමින් මෙම මෙහෙය දුක්බර සිද්ධියක් විය.

පෙරාතුව හිටපු කොන්ග්‍රස් සහිකයුද, එක්සත් ජාතීන්ගේ තානාපතියකුද, රිපබ්ලිකානු ජාතික කොමිටයේ සභාපතියකුද, සිංහලී අධ්‍යක්ෂක ද සහ උප ජනාධිපතියකු ද හිටපු ජනාධිපති වෙනුවෙන් පැවැත්වූ අවමංගලය මෙහෙය කැපී පෙනෙන ලෙස දේශපාලනයෙන් තොර විය. වොෂින්ටන් පෝස්ට් සඳහා වාර්තා කලේ සෙනෙට් සහික ජෝන් මැක්කේන්ගේ මැත අවමංගලය මෙහෙය මොහොන්දී මෙගේ මැක්කේන්ගේ ව්‍යුම්ප විරෝධ මත පල කිරීම වැනි කිසිවක් මෙහිදී සිදු තොවිය යුතු යන්න බුඡ් පවුල විසින් ඉල්ලා සිටි බවයි. මෙමගින් ධවල මන්දිරයට දැනුම් දෙන ලද්දේ ඔවුන්ට “බලයේ සිටින ජනාධිපති ඇතුළුව කිසිවකට අපහසුකාවයක් දැනීම අවශ්‍ය නොවන” බවයි. ඒ අනුව සැකයන් දුරු කරමින් ඔබාමාවරුන්, ක්ලින්ටන්වරුන්, කාටර්බරුන් සහ බුඡ්වරුන් සමග ව්‍යුම්ප දේශපාශ්‍රානයේ ඉදිරිපෙළ අසුන් ගත්තේය.

ප්‍රතිගාමී දේශපාලන වරිත පිලිබඳව විකාර ලෙස උත්සව පැවැත්වීමත්, කුහක ලෙස ගායනා කිරීමත් පෙන්නුම් කෙරෙන බුඡ් අවමංගලය විසින් දිගටම කරගෙන යන රටාව දේශපාලනයේදී තම ක්‍රියාවන් හෝ මහජනතාව කෙරෙහි තම ආස්ථානයන් වලට සබඳතාවයක් නොපවතින තම ජීවිත සහ වරිත පිලිබඳ උපභාරයකි. මෙය, 1994 රිවඩ් නික්ස්සන්ගේ අවමංගලයෙන් ආරම්භ කරන ලදුව, (2004) රොනල්ඩ් රිගන් සහ (2006) පෝර්ල් ගොඩිගේ අවමංගලයෙන් මගින් දිගටම කෙරිගෙන යමින්, සහ මෙම වසර මුලදී පෝන් මැක්කේන් සහ දැන් පෝර්ජ් එච්. ඩබ්ලූ. බුඡ්ගේන් නැවතන් ආරම්භ විය. මෙම සංග්‍රහය පුද් කරන ලද්දේ දේශපාලන වරිතවලට පමනක් නොවේ. වසර දහයකට පෙරාතුව එන් බී සි හි “මීට ද පෙස්” හි මෙහෙයුම්කරුවා වූ ද, දැනුට බොහෝ කාලයකට අමතක වී ද ඇති ටී රුස්බ්‍රට් ද ඉහත සංග්‍රය ලද්දකි.

මෙම උත්සව වචවචාත් ප්‍රතිඵිම්බනය කරන්නේ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ජනරජයක හිටපු රාජ්‍ය නායකයකුට වඩා වඩාත්ම රජකු මෙන් පුවා දැක්වෙන ආගමික සහ ආන්ඩ්වේලු පුහු ආවෝප වල සංකලනයක් වන අවමංගලය වතාවත් පිලිබඳව අවධානයට ලක් වූ මල අයෙකුගේ වංශවත් රද්ලවාදී පරිසරයකි.

වඩාත්ම මූලික මටටමෙන් ගතහොත්, මෙය වැදගත් කොට දක්වන්නේ දේශපාලනික පොදු සම්මතයන් යටින් පවතින සමාජ ව්‍යුහයන් සමග ගල්ප්‍රා ගන්නා බවයි.

අද දින ඇමරිකාවේ, 1776 දී ඇමරිකාවට වඩා සාර් රුසියාවේත්, නැතහොත් බර්බන්වරුන්ගේ ප්‍රන්සයේත් අතිතය වඩාත් සිහිගන්වන ආකාරයකට දැවැන්ත මහජනතාවක් - නැතහොත් ඔවුන් පැවැසීමට වඩාත් කැමැති “ජනතාවට සේවය කිරීම” - මත අධිධනවතුන්ගේ කුඩා පුහුවත් පාලන බලය පවත්වයි. මෙහිදී “ජනතාවගේ, ජනතාව විසින් ජනතාව සඳහා පවතින ආන්ඩ්ව මහ පොලොවෙන් නොවැනසිය යුතුයි” යනුවෙන් සහතික කිරීමට, ලින්කන් ප්‍රකාශ කළ පරිදි, සටන් කෙරෙනු සිවිල් යුද්ධය ගැන කිසිදු ව්‍යනයක් නැතු.

කතිපයාධිපති පාලනයේ සත්‍ය ආර්ථික සබඳතාවන් සහ ඉතිරිව ඇති ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී දේශපාලන සැරසිලි අතර පවතින මෙම පරස්පර විරෝධයනුයි පසුගිය දින පහ පුරා නිර්බාධිත කුහකත්වය සහ නරුමත්වය සඳහා වෙළඳීම් පදනම වන්නේ.

එක්සත් ජනපදය බෙගල්වලින් එරි ඇති රටකි. එහි පාලක පුහුව ඇමරිකානු මහජනතාවටත්, ලෝකයටත්, සහ සියල්ලෙන්ම වඩාත් කනගාවේදායක ලෙස, තමන්ටමත් බෙගල් ඇද බාහි. වරක් ජේර්ඩ් වොෂින්ටන් සහ ඒවාහිම් ලින්කන් විසින් දැරු නිලයට ඇමරිකානු ධනවාදයේ එතිහාසික කුනු විම විසින් පත් කරනු ලැබූ ඇති සෙනේටයේ දේශපාලන අමනයා සහ ගැසිස්ටි ගැනී ප්‍රකෝපකරුවා වන බොනල්ඩ් මුෂ් සහිත වත්මන් දේශපාලන පරිසරය පිළිබඳ කෙසේ ව්‍යවද, ජේර්ඩ් එවි. බැඩිලිවි. බුෂ්ගේ මරනය මගින් මුදා හැරුනු විස්තර ප්‍රවාර ගංගාව තුළ ඔහුගේ ජීවිතය, ඔහුගේ ජනාධිපතිවුරය නැතහොත් ඔහුගේ ප්‍රතාගේ ජනාධිපතිවුරය ගැනවත් එකුදු අවංක වචනයක්වත් සෞයා ගැනීමට නොහැකිව්වා මෙන්ය.

මුෂ්ගේ අපරිනතභාවයද, දුෂ්ථ්වීවයද සමග ජේර්ඩ් එවි. බැඩිලිවි. බුෂ්ගේ පැවතුනායැයි පැවසෙන ඕෂේත බවද, උසස්කම සමග වගකීමද අතර සංසන්දනය කිරීමේ අරමුනු සහිතව ක්ලින්ටන් සහ ඔබාමා වැනි දේශපාලන වරිතවල මෙන්ම මාධ්‍ය ආවරණය තුළද යට්මතයන් (undercurrent) පැවතින. මේවා කළුපිත සිතුවිලිය. මක්නිසාදයත්, ජේර්ඩ් බුෂ්ගේ පාලනය තුළ පැවති තත්ත්වයට නොගැලපෙන කිසි දෙයක් මුෂ්ගේ පරිපාලනය තුළ නොමැති නිසාත් එවැන්නක් බුෂ්ගේ පරිපාලනය තුළ නොමැති නිසාත් එවැන්නක් බුෂ්ගේ ප්‍රතාගේ පාලනය තුළ නොමැති බව වඩාත් විශාල වන නිසාත් ය.

තම ආර්ථික පසුබැසීම තිලි කිරීම සඳහා වොෂින්ටනයේ හමුදා සුපිරිහාවය හාවිතා කිරීමේ එල්ලය ඇතිව ගතවර්ෂ කාලක් ඉක්මවා තිමක් නැති යුද්ධයකට මග පාදමින්, පැනමාව ආක්‍රමණය කිරීමටත්, ඉරාකයේ බලයෙන් හමුදාවට බඳවා ගන්නා ලද හමුදා හටයන් සමුල සාතනය කිරීමටත්, ජේර්ඩ්ගේ බුෂ්, තම දවල මන්දිර කාලය හාවිතා කළේය. සෞරාග න්නා ලද මැතිවරනයකින් බලයට පැමිනි තම ප්‍රත්‍යා ඇශ්‍රේනිස්පානය තුළ අප්‍රකාශීත යුද්ධයක් දියත් කළ අතර මිලියනයකට අධික ජනතාව සාතනය කළ බෙගල් මත පදනම් වූ ඉරාකය ආක්‍රමණය කර වාඩිලා ගැනීමක් ද දියත් කළේය. එම වංචික “තුස්තවාදයට එරෙහි යුද්ධය” යන ප්‍රලාපයේම කොටසක් ලෙස, අඛන්ඩ රඳවා තබා ගැනීම්, මහජන සේසිසි කිරීම සහ වධදීම සඳහා ප්‍රතිපත්ති හඳුන්වා දුන්නේය. මේවා ඔබාමා යටතේ සුදුනු ගැම්ම නැතහොත් දිගටම ක්‍රියාත්මක කරමින් ව්‍යාප්ත කිරීමට ලක් විය.

ජේර්ඩ් එවි. බැඩිලිවි. බුෂ් සහ මුෂ් අතර පවතිනවා යැයි පැවතෙන පුදුල් වෙනස පිළිබඳ ඉගිය ස්වයං රෙවිල්ලේ ව්‍යායාමයකි. ජේර්ඩ් එවි. බැඩිලිවි. බුෂ් සිට මුෂ් දැක්වා සංකුමනයේදී ධනපති පන්තියේ වැළඳීමේ හේතුව වන්නේ “ඒක බැඩිවිය මොහොතා,” “නව ලෝක පරියාය” සහ සේවියට සංගමය විසුරුවා හරිනු

ලැබේමෙන් අනතුරුව “ඉතිහාසයේ අවසානය” යන්නෙන් පසු විනය වැනි නව ප්‍රතිමල්ලවයන් සහ ජ්‍රේමනිය වැනි තරජනාත්මක විය හැකි සයයන්ගේ පරිවර්තනය වැනි අනියෝගවලට මුහුනදී සිටින, ලෝක ආධිපත්‍යයක් ලෙස ගරා වැටෙමින් ඇති ඇමරිකානු ආධිපත්‍යයේ කයෝර යථාර්ථයයි.

ඇමරිකානු පුහුවේ කුනුවීම පිළිබඳ සත්‍ය මිනුම වන්නේ බුෂ් සිට මුෂ් දැක්වා නොවන නමුත් මෙම වෙනස වන්නේ ඇමරිකානු විජ්ලවයේ මුල් දැයකවල දීප්තිමත් ප්‍රවුල් පෙළපත - එනම් ජනාධිපති ජේර්ඩ් ඇඩමිස්; ප්‍රත්‍යා වන ජේර්ඩ් කුවින්සි ඇඩමිස් (ජනාධිපතියකු විය); මුහුපුරා වාල්ස් පුන්සිස් ඇඩමිස්, ලින්කන් යටතේ රාජතාන්ත්‍රිකයකු විය; මී මුහුපුරා වූ හෙන්රි ඇඩමිස්, නවකරාකරුවකු, ඉතිහාසයුයයකු සහ රවකයකුද - සහ හයානක බුෂ් පෙළපත අතරයි. ඇඩමිස්වරු ප්‍රගමනයක පැවති ඇමරිකානු ධනවාදී ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයේ නිපැයුමක් වූ අතර බුෂ්වරු මුර්තිමත් කරන්නේ එහි උගු දුෂ්නය සහ කුනුවීමයි.

එහෙත් තවත් ඇමරිකාවක් ඇත, එය වනාහි ජනගහනයෙන් අති මහත් බුෂ්තරයක් වන කමිකරු පන්තියේ ඇමරිකාවයි. වැඩ කරන ජනතාවට ජේර්ඩ් එවි. බැඩිලිවි. බුෂ් සඳහා ජාතික ශේෂ දිනය බලපැවේ තැපැල් බෙදා හැරීම අඩු වුත් සහ තැපැල් කාර්යාල සහ බැංකු වසා දමනු ලැබේමත් ලෙස පමනය. ඔවුහු ඔහු ක්විදු යන්න මතකෙයට නෘවා ගත්තේ වුවද (බුෂ් ජනාධිපති වූවාට පසුවයි ජනගහනයෙන් අරඹයක් ඉපදානේ නැතහොත් ඇමරිකාවට සංකුමනය වූයේ) ඔහුගේ අභාවය ගැන අඩුවෙන් කනස්සල්ල දැක්විය නොහැකිය. මරනය සම්බන්ධයෙන් දෙනු ලැබූ අවම මට්ටමේ අවධානය තව තවත් පහල යාමට ඉඩක් ඉතිරි වී නොපැවතිනි.

ජනාධිපති බුෂ්ගේ අභාවය ඇමරිකානු මහජනතාව තුළ සුදු හෝ සත්‍ය සංවේගයක් ජනිත කර නොමැත. බුෂ්ගේ රුපවාහිනී අනුකාරකයා බිංතා කාර්වේ අභාවප්‍රාප්ත වුයේ නම් වැඩියෙන් කදුලු වැශිරෙනු ඇත. ඔවුහු ව්‍යාත්මක වූ පිරිස්ගේ පැන්තෙන් ගතහොත්, ඔවුන් යම් ලෙස කම්පා වුයේ නම්, භාත්පසින්ම මධ්‍යස්ථානයේ රුත්තම වරිතයක් වූ ජේර්ඩ් එවි. බුෂ් වෙනුවෙන් නොවේ. ඔවුන්ගේ කදුලු වැශිරෙන් ඔහු ආරක්ෂා කළ පහල මට්ටමේ වරිතය වෙමින් පවතින ව්‍යාපාරය මගින් වැඩි වශයෙන් තරජනායට භාජනය වන තම ධනයේ සහ වරප්‍රසාදවල උල්පත වන බුෂ් විසින් ආරක්ෂා කරනු ලැබූ පද්ධතිය වෙනුවෙනි.

පැට්ටික් මාවින්